

Porta Alpina: in een paar minuten van perron naar piste

Berg wordt station

KNOOPPUNT SEDRUN
De nieuwe spoortunnel zal de reistijd tussen Zürich en Milaan behoorlijk verkorten. Nu duurt de tocht 3 uur en 3 kwartier. Dat wordt ongeveer 2,5 uur. Wanneer station Porta Alpina inderdaad halverwege de tunnel wordt aangelegd, kan de treinreiziger in Sedrun overstappen van de hoge-snelheidstrein op de Glacier Express, de beroemde oost-westverbinding door de Zwitserse Alpen.

GOTTHARDTUNNEL
Met een lengte van 57 kilometer wordt deze tunnel de langste ter wereld. Passagierstreinen zullen er met een snelheid van 240 kilometer per uur doorheen razen. Gereed: eind 2016.

MILAAAN

Nog even. En dan is de langste spoortunnel ter wereld verbonden met de hoogste lift aller tijden. Als de plannen voor Porta Alpina, een indrukwekkend tunnelstation diep onder de Zwitserse Alpen, tenminste doorgaan.

TEKST: RIK KUIPER / ILLUSTRATIE: FRÉPHITOPHE

Peplemovers

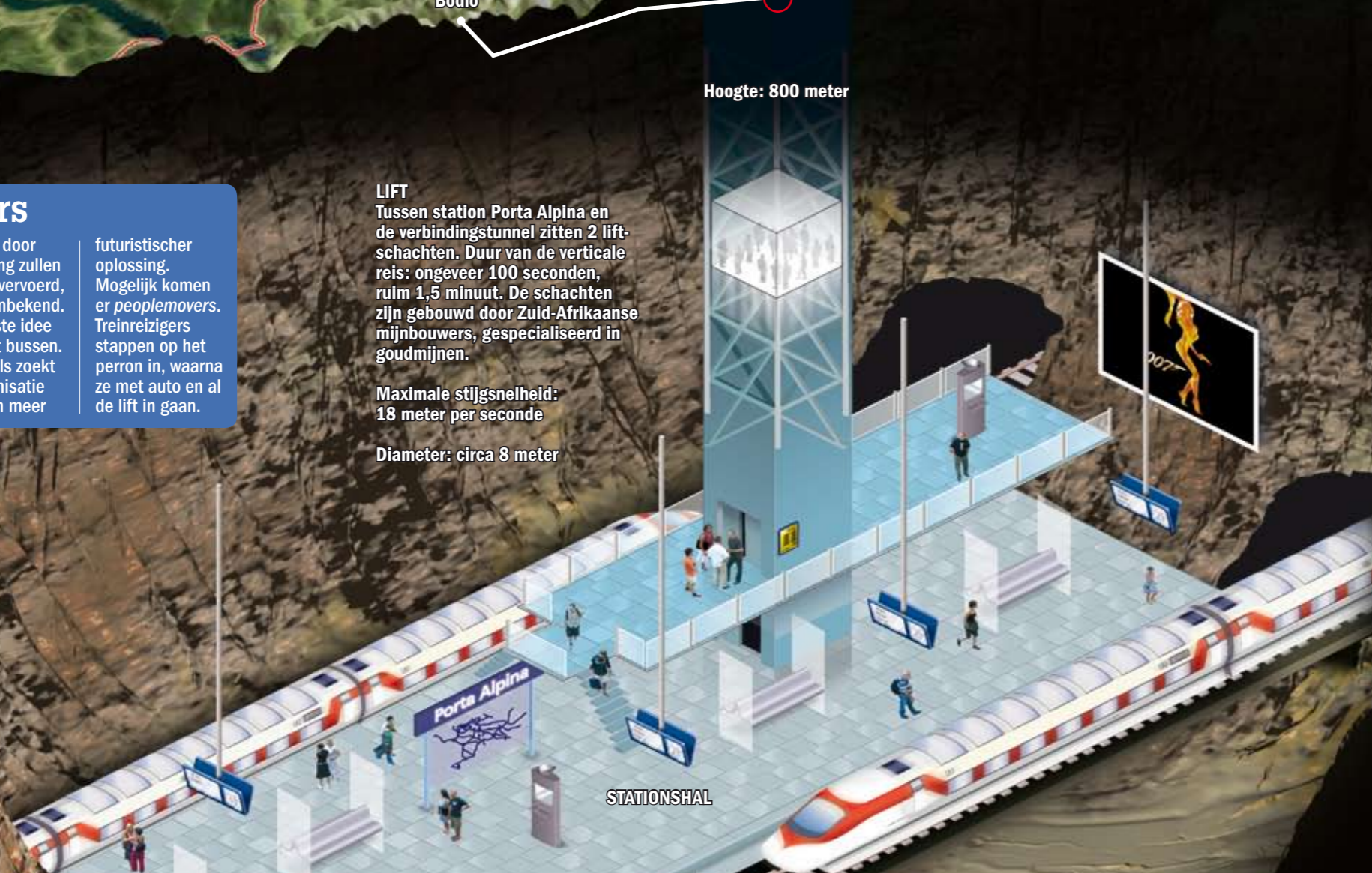
Bovenaan de lift is de reis nog niet voorbij. Reizigers moeten dan nog door een horizontale, 1000 meter lange tunnel naar Sedrun. Hoe mensen door deze gang zullen worden vervoerd, is nog onbekend. Het eerste idee was met bussen. Inmiddels zoekt de organisatie naar een meer futuristisch oplossing. Mogelijk komen er *peplemovers*. Treinreizigers stappen op het perron in, waarna ze met auto en al de lift in gaan.

LIFT
Tussen station Porta Alpina en de verbindingstunnel zitten 2 lift-schachten. Duur van de verticale reis: ongeveer 100 seconden, ruim 1,5 minuut. De schachten zijn gebouwd door Zuid-Afrikaanse mijnbouwers, gespecialiseerd in goudmijnen.

Maximale stijgsnelheid: 18 meter per seconde

Diameter: circa 8 meter

Hoogte: 800 meter

Oude koeien

Hip idee, dat Porta Alpina. Maar niet erg origineel. Al in 1947 kwam de Zwitserse ingenieur Eduard Gruner met hetzelfde plan. Hij bedacht een 46 kilometer

lange tunnel tussen Italië en Zwitserland met, jawel, een station. 'Zacht begon de trein te remmen en kwam in de drukke hal van het tunnelstation van Sedrun tot

stilstand', schreef hij toen. 'Hier-vandaan kon het mondaine sportcentrum in 7 minuten met een aangename lift door een 830 meter hoge liftschacht worden bereikt.'

Trein kan best stoppen

IT'er Marc Cathomen en architect Arthur Loretz volgden met bijzondere interesse de bouw van de tunnel, daar waren ze het over eens. Maar de twee vrienden, geboren tussen de uitgestrekte weiden daarboven, maakten zich ook zorgen. Hoe moest het nu verder met hun dorpen, daar hoog in de Alpen? 'De regio Surselva heeft met een afnemende bevolking te

maken', vertelt Cathomen door de telefoon. 'Er is een *brain drain*, jonge mensen trekken voor werk en studie allemaal naar Zürich. We houden hier alleen de ouden en de dommen over.'

Rond de eeuwwisseling kwamen ze op een lumineus idee. Volgens alle plannen zou de trein op volle snelheid door de tunnel razen. Maar waarom eigenlijk? Kon er midden in de tunnel geen station komen, een station dat via een lift verbonden zou worden met de bergdorpen daarboven? Heel veel extra zou dat niet hoeven kosten, want een liftschacht was er al. 'Wintersporters uit Zürich of Milaan zouden vanuit de stad binnen een paar uur op de ski's kunnen staan. Mooi, toch?'

'Droom nu eens'

'In het begin geloofde niemand in ons plan', zegt Cathomen. 'Maar toen hebben we een paar mooie tekeningen en een film over Porta Alpina gemaakt. We riepen de mensen op niet direct aan de kosten te denken. Droom er eens over, zeiden we. En dat deden ze, ze begonnen te dromen.' Langzaam werd het serieuzer. Loretz en Cathomen verzamelden samen met een politieke partij handtekeningen. 'In een paar maanden tijd kregen we er 5000. Zeker een kwart van de bevolking in de regio steunde ons.'

Vervolgens werd het voorstel voor de aanleg van Porta Alpina in het Zwitserse parlement behandeld. En de eerste pot met geld kwam beschikbaar. 'Daar was haast bij, want veel apparatuur dreigde uit de tunnel bij Sedrun naar boven gehaald te worden. Wilden we de wachtruimten en de stationshal nog uitgraven, dan moest dat snel gebeuren. Anders zou het allemaal weer veel duurder worden.' Is het nu zeker dat het station er komt? Nee. Pas volgend voorjaar valt de definitieve beslissing. Dan wordt bekend of de droom van Cathomen en Loretz werkelijkheid wordt.

rik.kuiper@questmag.nl

MEER INFORMATIE

www.visiun-porta-alpina.ch: website van Porta Alpina.
www.alptransit.ch: alles over de nieuwe Gotthardtunnel, zoals hoe ver ze zijn met de bouw.
www.pinc.nl: Marc Cathomen en Arthur Loretz spreken op 22 mei op de PINC-conferentie in Zeist over Porta Alpina.